

Південноукраїнські наукові студії



ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VII Всеукраїнської
науково-практичної конференції
студентів та молодих вчених
(19-21 листопада 2024 року)

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності
Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України
м. Одеса



Південноукраїнські наукові студії

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VII Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих
вчених**

(19-21 листопада 2024 року)



УДК: 1+316 (062.552)

Рецензенти:

Володимир ЖАРКИХ, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, історії та політології, НУ «Одеська політехніка»;

Оксана ІВАНОВА, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін, Міжнародний гуманітарний університет.

Рекомендовано Вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Протокол № 7 від 26.12.2024 р.

Редакційна колегія:

Відповідальний редактор – Оксана ПЕТІНОВА, доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

Члени редколегії:

Євген БОРІНШТЕЙН, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), Україна

Зоя АТАМАНЮК, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», (м. Одеса), Україна

Олена ЛІСЕЄНКО, доктор соціологічних наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), голова Південноукраїнського відділення САУ, Україна

Південноукраїнські наукові студії: Збірник матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. студентів та молодих вчених (м. Одеса, 19-21 листопада 2024 року) / за ред. д. філос. н., проф. Петінової О. Б. – 213 с.

Матеріали конференції представлені в авторській редакції мовою оригіналу

Марія ПАВЛУСЕНКО	«ПІФАГОРСЬКА МОДЕЛЬ СВІТУ».....	97
Євген КИСЛИЦЯ	АКТУАЛЬНІСТЬ ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ПРОГРАМ НЕФОРМАЛЬНОГО ТА ІНФОРМАЛЬНОГО БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ЛІКАРІВ-ХІРУРГІВ ЦИВІЛЬНИХ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ НА ПРИКЛАДІ КІРОВОГРАДЩИНИ.....	102
Олександр СТАСЮК	РОЛЬ ЦИФРОВІЗАЦІЇ У ТРАНСФОРМАЦІЇ СОЦІАЛЬНИХ ІНСТИТУТІВ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ.....	105
Оксана БАЗЕЛЮК	ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДОПОВНЕНОЇ ТА ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ І РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ ІЗ ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	108
Олександра БАРАНОВА	ЩО ТАКЕ ПРИРОДНЄ СЕРЕДОВИЩЕ І ЯКИЙ ЙОГО ВПЛИВ НА ЛЮДИНУ?.....	112
Вікторія БОРИСЕНКО	ЕВОЛЮЦІЯ І РЕВОЛЮЦІЯ В ІСТОРИЧНОМУ ПРОЦЕСІ.....	113
Ігор КРОХМАЛЬ	ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНІ.....	115
Ігор ГАЙДУКОВ	СУЧАСНІ ТРЕНДИ У КОРПОРАТИВНОМУ ШАХРАЙСТВІ: ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ.....	117
Ангеліна ДРУЗЕНКО	АНАЛІЗ НАРОДНОЇ МУДРОСТІ “МОЛОДА ЛЮДИНА ЩЕ “БУДЕ”, ЛЮДИНА СЕРЕДНІХ РОКІВ – “Є”, СТАРА ЛЮДИНА – ВЖЕ “СТАЛА”...	123
Марія ДУШКОВА	КОГНІТИВНІ МОДЕЛІ В УМОВАХ КРИЗОВОЇ ОСВІТИ: РОЛЬ ГУМАНІТАРНОЇ НАУКИ У РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ.....	125
Каріна КОВАЛЕНКО	СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ВПЛИВУ ВОЛОНТЕРСТВА НА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ.....	128
Владислав КОВАЛЬ	ОСВІТНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА ЗНАНЬ	131
Анастасія КОМОЛОВА	ПРОБЛЕМА КІБЕРБЕЗПЕКИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ.....	133
Василиса КУШПІТ	ЯКА З ГІПОТЕЗ ПОХОДЖЕННЯ ЛЮДИНИ МЕНІ ДО ВПОДОБИ І ЧОМУ?.....	137

7. Коваленко, Ю. В. Астрономія та філософія: світогляд піфагорійців. Харків: Права людини, 2020. 290 с.
8. Литвиненко, Т. О. Гармонія чисел у філософії піфагорійців. Філософські дослідження. 2018. № 1. С. 22–33.
9. Мельничук, Н. Г. Філософія та наука: Піфагор та його послідовники. Одеський університет, 2022. 310 с.
10. Нечипоренко, С. І. Піфагор та його вчення: наука і віра. Запоріжжя: Класика, 2019. 200 с.
11. Олійник, О. О. Числові концепції Піфагора. Київ: НТУ, 2020. 150 с.
12. Романенко, П. В. Піфагорійська філософія: між наукою та релігією. Житомир: Полісся, 2021. 230 с.
13. Синиця, О. П. Музыка сфер: космічна гармонія піфагорійців. Астрономічний вісник. 2020. № 2. С. 19–29.
14. Солоненко, В. Г. Піфагор: життя та вчення. Дніпро: Промінь, 2019. 300 с.
15. Сосюра, М. К. Давня грецька філософія: піфагорійський вплив. Київ: Видавництво КНУ, 2020. 400 с.
16. Ткаченко, Г. Ю. Математика у філософії Піфагора. Науковий вісник. 2019. № 5. С. 10–20.
17. Ткачук, Л. О. Філософія та культура: піфагорійський вимір. Луцьк: Видавництво Волині, 2022. 210 с.
18. Федоренко, Р. І. Числа як символи в піфагорійській філософії. Кіровоград: Літера, 2021. 180 с.
19. Фурса, Я. В. Етика та естетика піфагорійців. Вінниця: Досвід, 2020. 160 с.
20. Царук, І. В. Дослідження піфагорійців у математиці та астрономії. Київ: Освіта, 2022. 220 с.
21. Шевченко, В. Г. Вплив піфагорійської філософії на сучасну науку. Філософія і наука. 2022. № 5. С. 11–26.
22. Яровий, Д. В. Математичні ідеї Піфагора в контексті науки. Кременчук: Прогрес, 2019. 250 с.
23. Яценко, О. О. Піфагорійці та їхній внесок у математику. Чернівці: Видавництво ЧерНУ, 2021. 190 с.
24. Яцків, В. Т. Естетика чисел у філософії Піфагора. Львів: ЛНУ, 2020. 175 с.
25. Яременко, С. І. Піфагорійська школа та її спадщина. Кривий Ріг: Видавництво КДПУ, 2022. 300 с.
26. Ярославець, А. М. Філософія чисел у піфагорійській традиції. Полтава: ПП «Знання», 2021. 320 с.

Євген КИСЛИЦЯ,

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,
ОПП «Публічне управління та адміністрування у галузі охорони здоров'я»
Навчально-науковий інститут післядипломної освіти,
Донецький національний медичний університет, м. Кривий Ріг, Україна

Науковий керівник: Олена ПЕТРЯЄВА, к. н. держ. упр., доцент кафедри
організації вищої освіти, управління охороною здоров'я та гігієни
Донецький національний медичний університет, м. Кривий Ріг, Україна

АКТУАЛЬНІСТЬ ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ПРОГРАМ НЕФОРМАЛЬНОГО ТА ІНФОРМАЛЬНОГО БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ЛІКАРІВ-ХІРУРГІВ ЦИВІЛЬНИХ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ НА ПРИКЛАДІ КІРОВОГРАДЩИНИ

Актуальність: З початком повномасштабного вторгнення російських військ на територію України значно зросло навантаження на лікарів-хірургів цивільних лікарень. Це пов'язано не лише з тим, що цивільні медичні заклади стали етапами медичної евакуації, а й з атаками росіян на невійськові об'єкти, високий травматизм мирного населення внаслідок необережного поводження зі зброєю поза територіями ведення бойових дій. Перераховані фактори є причинами того, що хірурги цивільних лікарень часто зіштовхуються з травмами, які в мирний час зустрічалися рідко, або не траплялися взагалі. Тому перед лікарями вкрай гостро постають питання правильності дій в кожному конкретному випадку з урахуванням особливостей воєнної травми.

Мета: потреба у внесенні змін до програм неформального та інформального безперервного професійного розвитку лікарів-хірургів згідно викликів воєнного часу з урахуванням особливостей військової травми та реабілітації після неї.

Матеріали та методи дослідження: розвідувальне соціологічне дослідження серед хірургів цивільних медичних закладів м. Кропивницький та Кіровоградської області, задіяних у наданні медичної допомоги пацієнтам із травмами військового часу, в тім числі як етап медичної евакуації, накази, методичні рекомендації та настанови МОЗ України, міжнародні протоколи ТССС Міністерства оборони США та Командування спеціальних операцій США, вітчизняні клінічні протоколи, публікації в медичній періодиці, матеріали конференцій, присвячені лікуванню травм різної локалізації.

Результати: Встановлено, що під час повномасштабного вторгнення військ російської федерації на територію України хірурги цивільних медичних закладів Кіровоградщини зіткнулися із травмами, нехарактерними для звичного режиму роботи, частина лікарів ніколи до того не зустрічалися з подібними викликами. Поява в цивільних лікарнях закладах м. Кропивницького та Кіровоградщини пацієнтів із травмами військового часу змусила лікарів-хірургів діяти в незвичних ситуаціях, внести зміни до стандартних алгоритмів діагностики та лікування, вживати нестандартні для цивільного часу заходи задля досягнення найкращих результатів лікування. Надання медичної допомоги пацієнтам із воєнною травмою змушує хірургів цивільних медичних закладів регіону звертатися до високоспеціалізованої медичної літератури, за допомогою до колег, які мають більший досвід у лікуванні пацієнтів із воєнною травмою, набагато частіше ніж до початку повномасштабної війни приймати участь у профільних освітніх заходах, впроваджувати в практику спеціалізовані підходи та методики лікування пацієнтів, використовувати спеціальну медичну апаратуру. Опитувані хірурги цивільних медичних закладів відмічають високу

актуальність та важливість внесення змін до програм підготовки, неформального та інформального безперервного медичного розвитку цивільних лікарів-хірургів згідно викликів воєнного часу.

Висновки: Під час повномасштабного вторгнення військ російської федерації на територію України хірурги цивільних медичних закладів Кіровоградщини зіткнулися зі специфічними для цього часу клінічними випадками та викликами, з якими раніше багато хто не зустрічався. Тому внесення змін до програм підготовки, неформального та інформального безперервного медичного розвитку цивільних лікарів-хірургів згідно викликів та вимог воєнного часу напрочуд важливе. Це дозволить надавати якіснішу медичну допомогу, зменшувати імовірність негативних наслідків та ускладнень отриманих травм, прискорювати процес одужання та реабілітації пацієнтів.

Список використаних джерел:

1. Наказ МОЗ України від 11.07.2022 № 1192 "Про затвердження Стандартів медичної допомоги «Надання медичної допомоги постраждалим з геморагічним шоком на догоспітальному та госпітальному етапах при травмі».
2. Наказ МОЗ України від 27.03.2022 № 537 "Про організацію надання комбустіологічної допомоги в умовах воєнного стану".
3. Наказ МОЗ України від 28.02.2022 № 389 "Про затвердження Методичних рекомендацій щодо первинної хірургічної обробки вогнепальних ран".
4. Наказ МОЗ України від 02.03.2022 № 391 "Про затвердження Методичних рекомендацій щодо етапності надання медичної допомоги пораненим та травмованим".
5. Наказ МОЗ України від 03.03.2022 № 402 "Про затвердження Методичних рекомендацій щодо медичної допомоги постраждалим з опіками на етапах евакуації".
6. Наказ МОЗ України від 08.03.2022 № 431 "Про затвердження Методичних рекомендацій щодо тактики хірургії контролю пошкоджень та стабілізації стану постраждалих на етапах евакуації".
7. TCCC CPG - клінічні рекомендації Міністерства оборони США та Командування спеціальних операцій США. Режим доступу: <https://tccc.org.ua/collection/clinical-practice-guidelines>
8. Основні поняття та сучасна класифікація бойової хірургічної травми [Електронний ресурс] / [Е. М. Хорошун, К. В. Гуменюк, С. А. Шипілов та ін.] // Асоціація хірургів України. – 2022. – Режим доступу до ресурсу: <https://as-ukr.org/metodychni-rekomendatsii-osnovni-ponia/>.
9. Заруцький Я. Л. Оновлені стандарти надання хірургічної допомоги пораненим та цивільному населенню [Електронний ресурс] / Я. Л. Заруцький, К. В. Гуменюк // Тематичний номер «Хірургія. Ортопедія. Травматологія. Інтенсивна терапія» № 1 (53), 2023 р.. – 2023. – Режим доступу до ресурсу: <https://health-ua.com/article/72729-onovlen-standarti-nadannya-hirurgchno-dopomogi--poranenim-tatcivlnomu-nasele>.
10. С. М. Скоропліт. Особливості сучасної бойової травми та організації медичної допомоги. С. М. Скоропліт / К. Г. Михневич/П. М. Замятін/Е. М. Хорошун/В. О. Бородай/С. Тертишний/Д. П. Замятін/ В. М. Чеверда // ХАРКІВСЬКА ХІРУРГІЧНА ШКОЛА. – 2022. - № 6 (117) – С51-63.
11. Ihor Trutyak. TREATMENT OF COMBAT SURGICAL TRAUMA OF THE LIMBS IN THE CONDITIONS OF MODERN WAR. Ihor Trutyak/ Dmytro Los/ Valentyn Medzyn/ Vasyl Trunkvalter/ Volodymyr Zukovsky // Proceedings of the Shevchenko Scientific Society. Medical Sciences. – 2022. – Vol. 69 № 2. - Режим доступу до ресурсу: <https://mspsss.org.ua/index.php/journal/article/view/742>

12. Реконструктивно-відновлювальна хірургія наслідків бойової травми : матеріали Всеукраїнської медичної конференції, (Кропивницький, 19-20 січн. 2024 р.). Багатопрофільний медичний заклад «Ацинус» та лікарня Святого Луки.

Олександр СТАСЮК,

здобувач третього (аспірантського) рівня вищої освіти, 1-го року навчання,
спеціальність 073 «Менеджмент»,

НУ «Чернігівська політехніка» м. м. Чернігів, Україна

Науковий керівник: Наталія ШАКУН,

к. філос. н., доцент, завідувач кафедри філософії і суспільних наук

НУ «Чернігівська політехніка» м. м. Чернігів, Україна

РОЛЬ ЦИФРОВІЗАЦІЇ У ТРАНСФОРМАЦІЇ СОЦІАЛЬНИХ ІНСТИТУТІВ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ

Цифровізація є одним із ключових процесів сучасного етапу розвитку суспільства, що пронизує всі сфери життя, включаючи економіку, культуру, соціальні інститути та державне управління. Впровадження цифрових технологій стало важливим каталізатором змін у функціонуванні соціальних інститутів, таких як освіта, медицина, ринок праці, сім'я та держава.

Четверта промислова революція, яка характеризується стрімким розвитком інформаційно-комунікаційних технологій, штучного інтелекту, великих даних та автоматизації, створює передумови для глибокої трансформації способу взаємодії індивідів, спільнот та інституцій. У цьому контексті цифровізація сприймається не лише як технологічний тренд, але й як соціальний феномен, що впливає на формування нових суспільних цінностей, норм поведінки та взаємовідносин [1, с. 36].

Для соціальних інститутів цифровізація відкриває значні можливості. Зокрема, вона сприяє підвищенню доступності освітніх, медичних і державних послуг, покращенню ефективності роботи організацій та збільшенню прозорості управлінських процесів. Наприклад, впровадження електронного врядування в Україні через портал "Дія" значно спростило взаємодію громадян із державними органами.

Водночас цифровізація породжує низку викликів. До них належать цифрова нерівність, яка поглиблює розрив між різними соціальними групами, ризики втрати конфіденційності персональних даних, зростання залежності від технологій та заміна людської праці автоматизованими системами. Ці виклики потребують системного аналізу та пошуку стратегій для їх подолання.

Актуальність цієї теми особливо гостро постає для України, яка активно інтегрує цифрові рішення у державне управління, освіту та бізнес, долаючи наслідки війни та економічної кризи. Вивчення ролі цифровізації у трансформації соціальних інститутів дозволяє оцінити як її позитивний